

Blijvende focus op operationele maatregelen en passagiersbeleving

Royal Schiphol Group publiceert vandaag, 3 september 2018, haar halfjaarcijfers. Het totaal aantal passagiers van Royal Schiphol Group groeide met 5,8% naar 37,8 miljoen (HJ 2017: 35,7 miljoen). Ook het aantal passagiers op Amsterdam Airport Schiphol, waar het maximum aantal vliegtuigbewegingen van 500.000 tot 1 november 2020 is bereikt, liet met 5,5% een aanhoudende groei zien; in de zomer is de groei afgezwakt. De groei komt met name doordat luchtvaartmaatschappijen grotere vliegtuigen inzetten en door een hogere bezettingsgraad. Dankzij de extra operationele maatregelen is de drukke zomerperiode goed verlopen.

Dick Benschop, president-directeur van Royal Schiphol Group: "Bij de verdere ontwikkeling van Schiphol heeft veiligheid de hoogste prioriteit. In juli is het convenant getekend voor het Integraal Veiligheidsmanagement Systeem. Daarnaast hebben kwaliteit, innovatie en duurzaamheid onze hoogste aandacht. Door de snelle groei van de afgelopen jaren is het druk en krap in de terminal. Ik ben daarom blij dat de bouwprojecten zoals in Vertrek en Lounge 1 en de nieuwe pier in volle gang zijn."

Het nettoresultaat over het eerste halfjaar van 2018 bedraagt 115 miljoen euro en is daarmee vrijwel gelijk aan het nettoresultaat van voorgaand jaar (- 2,0%, HJ 2017: 117 miljoen euro). Een stijging van de netto omzet (met 15 miljoen euro), van de overige resultaten uit vastgoed (met 20 miljoen euro) en van de resultaten geassocieerde deelnemingen en joint ventures (met 15 miljoen euro) compenseren een stijging van de totale bedrijfslasten (met 51 miljoen euro). De ontwikkeling in netto-omzet en bedrijfslasten is in lijn met onze verwachtingen. De stijging van bedrijfslasten houdt onder meer verband met de aanhoudende groei van het aantal passagiers en de extra maatregelen die nodig zijn om deze groei nu en in de toekomst in goede banen te leiden. Onze investeringen blijven gericht op het verder verbeteren van een veilige operatie en van de passagiersbeleving.

Belangrijkste ontwikkelingen eerste halfjaar 2018

- Het passagiersvolume op Amsterdam Airport Schiphol stijgt met 5,5% naar 34,0 miljoen passagiers (HJ 2017: 32,2 miljoen). Het aantal vliegtuigbewegingen op Amsterdam Airport Schiphol stijgt met 1,1% naar 242.343. Het vrachtvolume laat een daling zien van 2,6% tot ruim 844 duizend ton.
- Royal Schiphol Group blijft onverminderd investeren in capaciteit, kwaliteit en bereikbaarheid. De investeringen in vaste activa bedroegen 232 miljoen euro (HJ 2017: 207 miljoen euro). De voornaamste investeringen in het eerste halfjaar van 2018 waren de ontwikkeling van de nieuwe pier en terminal, de herontwikkeling van Vertrek en Lounge 1, de uitbreiding van de parkeergarage op P3, nieuwe apparatuur voor het scannen van ruim- en handbagage en Lelystad Airport.
- Op 3 april is op Schiphol gestart met de herontwikkeling van Vertrek en Lounge 1, waarbij de securitycontrole, net zoals in Vertrek 2 en 3, plaats zal gaan vinden op een tussenverdieping. Hierdoor kunnen securitylanes flexibeler worden ingezet en wordt extra ruimte gecreëerd voor passagiers naar Schengenbestemmingen.
- Per 28 maart rijden 100 elektrische OV Sternet bussen in de Schipholregio; in 2021 zullen dit er 258 zijn.
- Op 29 april heeft een spanningsdip in het hoogspanningsnet van TenneT geleid tot een onderbreking in de stroomvoorziening op een deel van Schiphol en tot uitval van een aantal belangrijke operationele processen in de terminal. TNO voert in opdracht van Schiphol onderzoek uit en hun tussentijdse bevindingen zijn opgepakt. Het onderzoek wordt binnenkort afgerond.
- De totale omzet uit concessies voor Schiphol Group stijgt in vergelijking met de eerste helft van 2017 met 4,2%, vooral door de groei van het aantal passagiers. De gemiddelde retailbesteding per vertrekkende passagier in de winkels achter de securitycontrole op Amsterdam Airport Schiphol is gedaald van 13,37 euro

naar 13,21 euro (-1,2%). De gemiddelde horecabesteding per vertrekkende passagier is gestegen van 4,55 euro naar 4,74 euro (+4,2%).

- De bezettingsgraad van de totale vastgoedportefeuille van Schiphol Group bedraagt gemiddeld 91,1% over het eerste halfjaar van 2018 (HJ 2017: 88,6%).
- Op 21 februari heeft de minister van Infrastructuur en Waterstaat besloten de opening van Lelystad Airport uit te stellen; deze vindt nu naar verwachting in 2020 plaats.
- Het passagiersvolume op Eindhoven Airport is met 9,4% verder toegenomen tot bijna 3 miljoen passagiers en op Rotterdam The Hague Airport met 3,6% tot 882 duizend.
- Op 19 juni heeft Schiphol de ACI Eco Innovation Award gewonnen voor al haar inspanningen op het gebied van duurzaamheid. Op 21 maart ontving Schiphol de Skytrax Award voor 'Best Airport Staff'.

Kerncijfers

EUR miljoen tenzij anders vermeld	HJ 2018	HJ 2017	%
Resultaten			
Netto-omzet	714	699	2,2
Waardeveranderingen vastgoedbeleggingen	44	24	85,0
Bedrijfslasten (excl. afschrijvingen en bijzondere waardeveranderingen)	473	433	9,1
EBITDA ¹	285	289	-1,3
Afschrijvingen en bijzondere waardeveranderingen	135	123	9,8
Exploitatieresultaat	150	166	-9,6
Financiële baten en lasten	-44	-40	10,6
Resultaat geassocieerde deelnemingen en joint ventures	41	26	56,2
Resultaat voor belastingen	147	153	-3,5
Winstbelasting	-30	-32	-9,1
Resultaat na belastingen	118	120	-2,0
Nettoresultaat	115	117	-2,0
Eigen vermogen			
	3.953	3.824	3,4
Investeringen in vaste activa	232	207	11,9
Kasstroom uit operationele activiteiten	404	176	128,9
Kernratio's			
Leverage ²	35,1%	36,3%	
Winst per aandeel ³	618	630	
Bedrijfsomvang (in aantallen)			
Vliegtuigbewegingen handelsverkeer ⁴	268.461	264.999	1,3
Passagiersbewegingen (x 1.000) ⁴	37.806	35.740	5,8
Vracht (x 1.000 ton) ⁴	844	867	-2,6
Personeelsbestand op basis van gemiddeld aantal FTE's	2.290	2.138	7,1

1) Exploitatieresultaat plus afschrijvingen en bijzondere waardeveranderingen

2) Boekwaarde rentedragende schulden / (Eigen vermogen plus boekwaarde rentedragende schulden)

3) Op basis van het netto resultaat (toekomend aan aandeelhouders)

4) Betreft Schiphol Group: Amsterdam Airport Schiphol, Rotterdam The Hague Airport en Eindhoven Airport

Dit bericht zou toekomst gerichte mededelingen ('forward-looking statements') kunnen bevatten die onderhevig zijn aan risico's die samen hangen met financiële factoren, resultaten van activiteiten van Royal Schiphol Group, maar ook aan enkele voornemens en doelstellingen van Royal Schiphol Group gerelateerd aan deze onderdelen. Deze forward-looking statements zijn onderhevig aan risico's en onzekerheden omdat ze afhankelijk zijn van gebeurtenissen en/of omstandigheden die zich in de toekomst voordoen en andere factoren waardoor de werkelijke resultaten en ontwikkelingen aanmerkelijk kunnen verschillen van de resultaten die tot uitdrukking zijn gebracht in de forward-looking statements. Forward-looking statements en voorspellingen zijn gebaseerd op actuele gegevens en ervaringen uit het verleden, maar zijn niet noodzakelijkerwijs maatgevend voor toekomstige uitkomsten of de financiële resultaten van Royal Schiphol Group en moeten daarom niet in isolement worden gezien.

Netto-omzet

EUR miljoen	HJ 2018	HJ 2017	%
Havengelden	420	399	5,5
Concessies	99	95	4,2
Verhuringen	84	81	2,8
Autoparkeergelden	60	60	-0,5
Overige activiteiten	51	64	-19,7
Netto omzet	714	699	2,2

De netto-omzet uit havengelden van Amsterdam Airport Schiphol, Eindhoven Airport en Rotterdam The Hague Airport stijgt in het eerste halfjaar van 2018 met 5,5% naar 420 miljoen euro. Dit is voornamelijk het gevolg van een stijging in het totale aantal passagiers.

Op Amsterdam Airport Schiphol is het aantal passagiers gegroeid met 5,5% tot 34 miljoen en het aantal vliegtuigbewegingen met 1,1% tot 242.343. De omzet uit havengelden van Amsterdam Airport Schiphol stijgt met 5,3% tot 388 miljoen euro. Het vrachtvolume is met 2,6% gedaald tot 844.317 ton.

Op Eindhoven Airport is het aantal passagiers gestegen met 9,4% tot bijna 3 miljoen en het aantal vliegtuigbewegingen met 5,1% naar 18.585. De stijging van passagiers en vliegtuigbewegingen leidt tot een groei van de totale omzet uit havengelden van Eindhoven Airport met 9,0% in het eerste halfjaar van 2018.

De totale omzet uit havengelden van Rotterdam The Hague Airport is gestegen met 4,1% ten opzichte van de eerste helft van vorig jaar. Op de luchthaven Rotterdam The Hague Airport is het aantal passagiers gestegen met 3,5% tot bijna 0,9 miljoen. Het aantal vliegtuigbewegingen is licht gestegen met 0,4% naar 7.533.

De totale omzet uit concessies voor Schiphol Group stijgt in vergelijking met de eerste helft van 2017 met 4,2%, vooral door de groei van het aantal passagiers. Op Amsterdam Airport Schiphol daalt de gemiddelde retailbesteding per vertrekkende passagier in winkels achter de securitycontrole (met 1,2% van 13,37 euro in de eerste helft van 2017 naar 13,21 euro in de eerste helft van 2018) en stijgt de gemiddelde horecabesteding achter de securitycontrole per vertrekkende passagier (4,2% van 4,55 euro naar 4,74 euro).

De netto-omzet uit verhuringen is met 2,8% gestegen van 81 tot 84 miljoen euro. Deze stijging is het gevolg van een positieve ontwikkeling in de bezettingsgraad van het vastgoed. De bezettingsgraad van de totale vastgoedportefeuille van Schiphol bedraagt gemiddeld 91,1% over het eerste halfjaar van 2018 (HJ 2017: 88,6%).

De totale omzet parkeren daalt licht met 0,5%. Ondanks de stijging in het aantal passagiers daalt de omzet uit parkeren doordat op Schiphol centrum minder parkeer capaciteit beschikbaar is dan voorgaand jaar.

De omzet uit overige activiteiten is met 19,7% gedaald tot 51 miljoen euro. Dit is voornamelijk het gevolg van het wegvallen van omzet van het Hilton hotel door verkoop van het hotel in december 2017.

Overige opbrengsten en waardeveranderingen vastgoed

Ook in 2018 houden de gunstige marktontwikkelingen voor het vastgoed aan, wat in de eerste helft van 2018 heeft geleid tot een waardestijging van de vastgoedportefeuille met 44 miljoen euro (24 miljoen in de eerste helft van 2017). Deze waardestijging treedt voornamelijk op bij de kantoren op Amsterdam Airport Schiphol (29 miljoen euro). Voorts stijgen de vrachtgebouwen op Amsterdam Airport Schiphol in waarde (9 miljoen euro).

Bedrijfslasten

EUR miljoen	HJ 2018	HJ 2017	%
Kosten uitbesteed werk en andere externe kosten	266	242	10,0
Afschrijvingen	135	123	9,8
Personeelsbeloningen	107	101	6,3
Beveiligingskosten	100	91	9,6
Bedrijfslasten	608	557	9,2

Het totaal aan bedrijfslasten stijgt met 51 miljoen euro (+9,2%) van 557 miljoen euro naar 608 miljoen euro. De stijging van de bedrijfslasten houdt evenals voorgaand jaar voor een deel verband met de groei van het aantal passagiers en de hiervoor benodigde operationele maatregelen om deze groei te accommoderen. De inzet van extra beveiligers, schoonmakers en personeel voor begeleiding van passagiers met een beperkte mobiliteit, heeft geleid tot een stijging met circa 7,7 miljoen euro ten opzichte van het eerste halfjaar 2017.

In het eerste half 2018 was sprake van hogere kosten van onderhoud (stijging van 5 miljoen euro naar 52 miljoen euro). Dit houdt onder meer verband met onderhoud aan de Kaagbaan, Polderbaan en Zwanenburgbaan. Daarnaast zijn de kosten in samenhang met bouwprojecten, die zullen zorgen voor capaciteitsuitbreiding, gestegen met 5 miljoen euro tot 11 miljoen euro.

De personeelsbeloningen stijgen met 6 miljoen euro (6,3%), vooral als gevolg van de stijging in het aantal personeelsleden met 7,1%. De extra medewerkers worden onder meer ingezet in de operatie, op de IT afdelingen, het Capital Programme en de ontwikkeling van Lelystad Airport.

De stijging in de afschrijvingslasten met 12 miljoen euro wordt veroorzaakt door de ingebruikname van nieuwe assets, waaronder aanpassingen en installaties in de terminal (in vertrekfilter, lounge en technische ruimten) en de tijdelijke vertrekhal (in gebruik genomen per 1 mei 2017).

Exploitatieresultaat en nettoresultaat

EUR miljoen	HJ 2018	HJ 2017	%
Aviation	-32	-17	-91,0
Consumer Products & Services	98	102	-3,2
Real Estate	76	64	17,4
Alliances & Participations	8	17	-53,4
Exploitatieresultaat	150	166	-9,7

Het exploitatieresultaat over het eerste halfjaar 2018 daalt ten opzichte van dezelfde periode vorig jaar met 9,6% tot 150 miljoen euro (HJ 2017: 166 miljoen euro).

Bij Aviation stijgt de omzet met 5,9% door een stijging in het aantal passagiers en het aantal vliegtuigbewegingen. De stijging in de bedrijfslasten bedraagt 9,5% en houdt onder meer verband met hogere kosten van extra operationele maatregelen in verband met de aanhoudende groei van het aantal passagiers, een stijging van onderhoudskosten, hogere projectgerelateerde kosten en hogere kosten van afschrijvingen. Als gevolg hiervan is het exploitatieresultaat gedaald van 17 miljoen euro negatief naar 32 miljoen euro negatief in lijn met onze verwachting.

Ook binnen Consumer Products & Services is sprake van een daling in het exploitatieresultaat, van 102 miljoen euro naar 98 miljoen euro. Een stijging in de omzet, met name een gevolg van hogere opbrengsten uit concessies, blijft achter bij een stijging in de bedrijfslasten met 7 miljoen euro. De stijging van kosten houdt onder meer verband met hogere kosten voor parkeerbeheer.

Het exploitatieresultaat van Real Estate is met 12 miljoen euro gestegen van 64 miljoen euro naar 76 miljoen euro. Eind 2017 is de verkoop van het Hilton hotel afgerond, waarvan de exploitatie in de eerste helft van 2017 nog een bijdrage had in het resultaat van 5 miljoen euro. Genormaliseerd voor deze verkoop is het exploitatieresultaat gestegen met 17 miljoen euro. Deze stijging is het gevolg van een toename in de waardeverhoging van het vastgoed met 20 miljoen euro welke deels wordt gecompenseerd door een stijging van de kosten.

De bijdrage van Alliances & Participations aan het exploitatieresultaat is gedaald van 17 miljoen euro naar 8 miljoen euro. Deze daling is vooral het gevolg van een stijging in de bedrijfslasten van 12 miljoen euro. Dit betreft hogere kosten van beveiliging, vast en tijdelijk personeel, uitbestedingen en van afschrijvingen.

Financiële baten en lasten

Het saldo van financiële baten en lasten over het eerste halfjaar van 2018 bedraagt 44 miljoen negatief (2017: 40 miljoen euro negatief). Deze stijging van de financiële lasten wordt voor 4 miljoen veroorzaakt door hogere lasten op de lening waarvan de eindwaarde is gekoppeld aan het indirecte rendement van de onderliggende vastgoedportefeuille.

Resultaat deelnemingen

EUR miljoen	HJ 2018	HJ 2017	%
Brisbane Airport Corporation Holdings	16	13	22,5
Groupe ADP	17	13	30,6
Overige deelnemingen	8	-	>100
Resultaat deelnemingen	41	26	56,2

Het resultaat uit deelnemingen en joint ventures stijgt met 15 miljoen euro naar 41 miljoen euro (HJ 2017: 26 miljoen euro) in het eerste halfjaar van 2018. De stijging uit overige deelnemingen wordt grotendeels verklaard door resultaten behaald door Schiphol Logistics Park C.V. uit hoofde van gronduitgiften.

Winstbelasting

De belastingdruk in het eerste halfjaar van 2018 is met 20,0% iets lager in vergelijking tot de belastingdruk in het eerste halfjaar van 2017 (21,3%). Beiden zijn lager dan het nominale tarief vennootschapsbelasting van 25%. De lagere belastingdruk wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door toepassing van de deelnemingsvrijstelling op resultaten van geassocieerde deelnemingen. De effectieve belastingdruk over boekjaar 2018 ligt naar verwachting in lijn met de belastingdruk in het eerste halfjaar van 2018.

Nettoresultaat

Als gevolg van bovengenoemde ontwikkelingen daalt het nettoresultaat (resultaat toekomend aan aandeelhouders) over het eerste halfjaar 2018 met 2,0% tot 115 miljoen euro (2017: 117 miljoen euro). Dit is in lijn met de afgegeven verwachting over 2018.

Financiële positie- en kasstroomontwikkeling

Het balanstotaal per 30 juni 2018 bedraagt 6.630 miljoen euro en daalt licht ten opzichte van 31 december 2017 (6.655 miljoen). De toename door investeringen in vaste activa (232 miljoen euro) en de reële waarde van de vastgoedportefeuille (44 miljoen euro), wordt meer dan gecompenseerd door afschrijvingen en amortisatie (135 miljoen euro) en een afname van de handels- en overige vorderingen (202 miljoen euro). De verplichtingen uit hoofde van leningen dalen met 22 miljoen euro (vooral door aflossingen van 35 miljoen euro), terwijl verplichtingen uit hoofde van voorzieningen stijgen met 18 miljoen (met name door dotaties aan de milieuvoorziening in relatie tot de met Perfluorooctaansulfonzuur (PFOS) vervuilde grond).

In het eerste halfjaar van 2018 is 232 miljoen euro geïnvesteerd in vaste activa (HJ 2017: 207 miljoen euro). De belangrijkste investeringen in de eerste helft van 2018 zijn:

- de ontwikkeling van de nieuwe pier en terminal;
- de ontwikkeling van Lelystad Airport;
- herontwikkeling van Vertrek en Lounge 1;
- uitbreiding van de parkeergarage op P3;
- nieuwe apparatuur voor het scannen van ruim- en handbagage.

Bij een eigen vermogen van 3.953 miljoen euro en rentedragende schulden van 2.138 miljoen euro is de leverage 35,1% (per 31 december 2017: 35,2%).

De kasstroom uit operationele activiteiten bedraagt over de eerste helft van 2018 404 miljoen euro tegen 176 miljoen euro in de eerste helft van 2017. Deze stijging wordt vooral veroorzaakt door de veranderingen in het werkkapitaal. Hierin is begrepen de mutatie in deposito's met een looptijd langer dan 3 maanden (per 31 december 2017 190 miljoen euro en per 30 juni 2018 nihil) die, gegeven die langere looptijd, werden verantwoord onder de handels- en overige vorderingen in plaats van onder de liquide middelen.

De netto kasstroom in het eerste halfjaar 2018 bedraagt 20 miljoen euro positief (HJ 2017: 70 miljoen euro negatief). De stand van liquide middelen neemt hierdoor, met inachtneming van koers- en omrekenverschillen, toe van 170 miljoen euro per 31 december 2017 tot 189 miljoen euro per 30 juni 2018.

Naast deze liquide middelen beschikt Royal Schiphol Group over een totaal van 575 miljoen euro aan gecommiteerde bankfaciliteiten en 150 miljoen euro aan ongecommiteerde bankfaciliteiten, waaronder per 30 juni 2018 niet is getrokken.

Overige ontwikkelingen

Investerings in capaciteit, kwaliteit en bereikbaarheid

Om in de toekomst optimale service aan passagiers en luchtvaartmaatschappijen te kunnen blijven leveren wordt er fors geïnvesteerd in capaciteit, kwaliteit en bereikbaarheid. Het investeringsniveau neemt hierdoor de komende jaren fors toe. Met de bouw van een nieuwe pier en terminal en herontwikkeling van Vertrek en Lounge 1 wordt de capaciteit op Schiphol uitgebreid waardoor meer ruimte geboden kan worden aan reizigers. De bouw van de nieuwe pier op Schiphol is in volle gang. De pier wordt de duurzaamste van Schiphol. De bouw van de pier zelf is gegund aan de combinatie Ballast Nedam en TAV Construction. Begin 2018 is begonnen aan het ontwerp van de terminal. De terminal, die volgens planning in 2023 gereed zal zijn, komt ten zuiden van Schiphol Plaza direct naast de verkeerstoren en wordt met de bestaande terminal verbonden.

Om de landzijdige bereikbaarheid van Schiphol te verbeteren, is uitbreiding van de capaciteit van het knooppunt van voorrijwegen en het trein- en busstation op Schiphol-Centrum noodzakelijk. De verkenning naar de herinrichting van het bus- en treinstation wordt naar verwachting dit jaar afgerond. Op P3 Lang Parkeren wordt de parkeergarage uitgebreid. De uitbreiding is naar verwachting in het voorjaar van 2019 gereed. De totale capaciteit van de overdekte parkeergarage op P3 wordt dan 5.200 plaatsen.

Als gevolg van de operationele maatregelen en de toename in investeringen zijn de havengeldtarieven op Amsterdam Airport Schiphol op 1 april 2018, na jaren van tariefsdalingen, met 5,4% gestegen. De verwachting is dat de havengeldtarieven, onder invloed van omvangrijke investeringen, de komende jaren verder zullen stijgen.

Lelystad Airport

Zoals afgesproken in het Aldersakkoord, wordt Lelystad Airport ontwikkeld tot leisure luchthaven. De nieuwe start- en landingsbaan is gereed en de verhoogde verkeerstoren is in juli in gebruik genomen. In september wordt de nieuwe terminal opgeleverd. Het was de bedoeling dat de eerste commerciële vluchten op 1 april 2019 zouden vertrekken. Op 21 februari 2018 heeft de minister van Infrastructuur en Waterstaat echter besloten de opening uit te stellen in afwachting van nadere uitwerking van de vliegroutes. De opening vindt nu naar verwachting in 2020 plaats.

Stroomstoring

Op 29 april heeft een spanningsdip in het hoogspanningsnet van TenneT geleid tot een onderbreking in de stroomvoorziening op een deel van Schiphol en tot uitval van een aantal belangrijke operationele processen in de terminal. Schiphol heeft TNO opdracht gegeven onderzoek uit te voeren. Uit de tussentijdse bevindingen van dat onderzoek bleek dat de verstoring van kritieke operationele processen een opeenvolging van gebeurtenissen in de stroomvoorziening en het datanetwerk was, waaronder afwijkende instellingen in een noodstroominstallatie in Terminal 3. Schiphol heeft direct opvolging gegeven aan deze tussentijdse bevindingen en mankementen in haar noodstroominstallatie en datanetwerk aangepakt. TNO rondt haar onderzoek binnenkort af.

Groot onderhoud Polderbaan

Van 25 maart 2018 tot en met 15 april 2018 is de Polderbaan buiten gebruik gesteld voor groot onderhoud. Op 7 april is aan de directe burens van Schiphol de gelegenheid gegeven om een kijkje te nemen bij de werkzaamheden op de baan. De Polderbaan is in juli onvoorzien een week buiten gebruik gesteld door reparatie aan de taxibaan. Hierdoor moesten tijdens de drukke zomerperiode andere, minder preferente banen worden ingezet. Dit leidde tot extra overlast voor omwonenden.

Rapport van de Onderzoeksraad voor Veiligheid

Op 6 april 2017 is het rapport van de Onderzoeksraad voor Veiligheid gepubliceerd. In dit rapport heeft de Onderzoeksraad voor Veiligheid kritisch gekeken naar de veiligheid op Schiphol en deed zij aanbevelingen voor verbetering hiervan. Begin juli is er een overeenkomst gesloten tussen het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat en de luchtvaartsector om de veiligheid op Schiphol te verbeteren. Kern van het convenant 'Veiligheidsverbetering Schiphol' is de oprichting van een integraal veiligheidsmanagementsysteem voor de luchthaven.

Een duurzame luchtvaart

Schiphol Group wil een voorbeeldrol blijven vervullen voor het verduurzamen van de luchtvaartsector. Vanwege haar inspanningen op het gebied van duurzaamheid heeft Schiphol op 19 juni de Eco Innovation Award van brancheorganisatie ACI Europe ontvangen. Deze award wordt jaarlijks uitgereikt aan een Europese luchthaven die goede, innovatieve prestaties levert op het gebied van duurzaamheid. Volgens de jury verdient Schiphol de award vanwege onze integrale duurzaamheidsaanpak. Deze geven wij vorm door onder andere een CO₂-neutrale bedrijfsvoering, de toepassing van circulaire economieprincipes en het gebruik van hernieuwbare energie.

Per 28 maart rijden 100 elektrische OV Sternet bussen in de Schipholregio. Sternet is een samenwerking van Vervoerregio Amsterdam, Connexxion en Schiphol Group; in 2021 zullen dit 258 elektrische bussen zijn. BIOS-groep, een van de grotere taxibedrijven van Schiphol, rijdt sinds begin dit jaar op duurzame stroom.

Eneco heeft in april de eerste twee windmolens op het eerste windmolenpark voor het leveren van groene stroom voor alle luchthavens van Schiphol Group in gebruik genomen. Vanaf 2020 zal alle stroom van nieuw gebouwde Nederlandse windparken komen.

Connectiviteit

Amsterdam Airport Schiphol is de nummer twee luchthaven voor zowel directe connectiviteit in Europa als hub connectiviteit wereldwijd. Dit meldt het 'Connectivity Report 2018' opgesteld door SEO in opdracht van Airports Council International.

Benoemingen

Directie

Per 1 mei is de heer Dick Benschop benoemd tot President-directeur van Royal Schiphol Group. Hij volgt de heer Jos Nijhuis op, die Schiphol per 30 juni heeft verlaten. Daarnaast is mevrouw Birgit Otto dit voorjaar herbenoemd als Chief Operations Officer, voor een periode van 4 jaar ingaand per 1 september 2018.

Raad van Commissarissen

Per 17 april zijn mevrouw Simone Brummelhuis en de heer Declan Collier toegetreden tot de Raad van Commissarissen van Royal Schiphol Group. Mevrouw Margot Scheltema en de heer Herman Hazewinkel zijn afgetreden als lid van de Raad. Mevrouw Louise Gunning is herbenoemd als lid van de Raad van Commissarissen per 1 september 2018 en blijft aan als voorzitter.

Belangrijkste risico's

Royal Schiphol Group is door haar maatschappelijke functie en met haar ondernemende bedrijfsvoering blootgesteld aan strategische, operationele, financiële en compliancerisico's. Voor het beheersen van deze risico's hebben we een uniform beleid ontwikkeld. Risicomanagement is een integraal onderdeel van onze bedrijfsvoering. In het jaarverslag 2017 zijn de belangrijkste risico's en bedreigingen beschreven die op Schiphol Group van toepassing zijn. Het risicomanagementbeleid van Schiphol Group staat eveneens beschreven in het jaarverslag 2017.

Ten aanzien van ons risicobeheer voor 2018 zijn de hierna genoemde prioriteiten gesteld:

- veiligheid;
- continuïteit van aviation activiteiten;
- draagvlak ten aanzien van de groei van onze luchthaven;
- informatiebeveiliging (algemene verordening gegevensbescherming en cybersecurity);
- veranderend consumentengedrag;
- digitalisering & innovatie.

Vooruitzichten

Het aantal commerciële vliegtuigbewegingen op Schiphol is tot en met het operationeel jaar 2020 (tot 1 november 2020) beperkt tot 500.000. Dit is vastgelegd in de Alders-afspraken. De limiet van 500.000 bewegingen is in het operationeel jaar 2017 nagenoeg bereikt, en in de komende jaren is geen groei in vliegtuigbewegingen meer mogelijk. Schiphol zal zich houden aan de gemaakte afspraken en derhalve zal groei van passagiers alleen het gevolg zijn van de inzet van grotere vliegtuigen door luchtvaartmaatschappijen en/of hogere bezettingsgraden. Behoudens onvoorziene omstandigheden, verwachten wij in 2018 een groei van ongeveer 4 tot 5 procent in aantal passagiers en een nettoresultaat dat lager zal zijn doordat, in tegenstelling tot in 2017, geen éénmalige opbrengsten worden verwacht.

De directie verklaart dat, voorzover haar bekend,

- De verkorte geconsolideerde halfjaarrekening een getrouw beeld geeft van de activa, de passiva, de financiële positie en de winst van Schiphol Group en de gezamenlijk in de consolidatie opgenomen ondernemingen;

- Het halfjaarbericht een getrouw beeld geeft van de toestand op balansdatum, de gang van zaken gedurende de eerste helft van het boekjaar van Schiphol Group en van de met haar verbonden ondernemingen waarvan de gegevens in haar halfjaarbericht zijn opgenomen.

De risico's verbonden aan de ondernemingsactiviteiten zouden ertoe kunnen leiden dat de werkelijke resultaten afwijken van de resultaten die zijn beschreven in toekomstgerichte uitspraken in dit document.

Schiphol, 31 augustus 2018

De directie

Noot voor de redactie en beleggers:

- Royal Schiphol Group stelt het halfjaarbericht 2018 ook beschikbaar via <https://www.schiphol.nl/nl/schiphol-group/pagina/investor-relations/>

Verkorte geconsolideerde halfjaarrekening 2018 van Schiphol Group

Verkorte geconsolideerde winst- en verliesrekening over de eerste helft van 2018

(in EUR 1.000)	HJ 2018	HJ 2017
Netto-omzet	713.929	698.708
Overige resultaten uit vastgoed	44.027	23.797
Overige opbrengsten en resultaten uit vastgoed	44.027	23.797
Kosten uitbesteed werk en andere externe kosten	365.178	332.289
Personeelsbeloningen	107.400	101.035
Afschrijvingen, amortisatie en bijzondere waardeveranderingen	135.167	123.106
Overige bedrijfskosten	177	119
Totaal bedrijfslasten	607.922	556.549
Exploitatieresultaat	150.034	165.956
Financiële baten	4.799	5.270
Financiële lasten	-48.623	-44.879
Totaal financiële baten en -lasten	-43.824	-39.609
Resultaat geassocieerde deelnemingen en joint ventures	41.106	26.314
Resultaat voor belastingen	147.316	152.661
Winstbelasting	-29.514	-32.482
Resultaat	117.802	120.179
Toekomend aan:		
Minderheidsaandeelhouders	2.837	2.846
Aandeelhouders (Nettoresultaat)	114.965	117.333
Winst per aandeel (x EUR 1)	618	630

Geconsolideerd overzicht van het totaalresultaat over de eerste helft van 2018

(in EUR 1.000)

	HJ 2018	HJ 2017
Resultaat	117.802	120.179
Omrekeningsverschillen	-2.311	-5.624
Waardemutaties afdekkingstransacties	10.498	3.097
Aandeel totaalresultaat geassocieerde deelnemingen na belasting	424	-5.214
Totaalresultaat na belastingen te reclassificeren naar winst en verlies in volgende perioden	8.611	-7.741
Aandeel totaalresultaat geassocieerde deelnemingen na belasting	160	560
Totaalresultaat niet te reclassificeren naar winst en verlies in volgende perioden	160	560
Totaal niet-gerealiseerde resultaten	8.771	-7.181
Totaalresultaat	126.573	112.998
Toekomend aan:		
Minderheidsaandeelhouders	2.837	2.846
Aandeelhouders	123.736	110.152

Geconsolideerd overzicht financiële positie per 30 juni 2018

Activa

(in EUR 1.000)

30 juni 2018 31 december 2017

Vaste activa

Immateriële activa	90.861	88.091
Activa ten behoeve van operationele activiteiten	2.838.556	2.864.347
Activa in aanbouw of ontwikkeling	520.004	418.130
Vastgoedbeleggingen	1.567.419	1.503.744
Latente belastingvorderingen	129.536	144.813
Geassocieerde deelnemingen en joint ventures	913.239	921.317
Vorderingen op geassocieerde deelnemingen	54.860	53.436
Langlopende vorderingen	62.491	46.420
	<hr/>	<hr/>
	6.176.966	6.040.298

Viottende activa

Handels- en overige vorderingen	224.198	426.678
Winstbelasting	40.150	17.646
Liquide middelen	188.861	170.370
	<hr/>	<hr/>
	453.209	614.694
	<hr/>	<hr/>
	6.630.175	6.654.992

Passiva

(in EUR 1.000)

30 juni 2018 **31 december 2017**
**Kapitaal en reserves toekomend
aan aandeelhouders**

Geplaatst kapitaal	84.511	84.511
Agio reserve	362.811	362.811
Ingehouden winst	3.534.497	3.570.069
Overige reserves	-73.213	-81.179

Kapitaal en reserves toekomend aan aandeelhouders
3.908.606 **3.936.212**

Minderheidsaandeelhouders	44.587	41.972
---------------------------	---------------	--------

Eigen vermogen
3.953.193 **3.978.184**
Langlopende verplichtingen

Leningen	2.021.299	2.074.627
Personeelsbeloningen	42.188	42.137
Overige voorzieningen	54.962	36.912
Latente belastingverplichtingen	14.941	16.651
Overige langlopende verplichtingen	138.491	133.407

2.271.881 **2.303.734**
Kortlopende verplichtingen

Leningen	66.280	35.220
Winstbelasting	2.166	780
Handels- en overige schulden	336.655	337.074

405.101 **373.074**
6.630.175 **6.654.992**

Verkort geconsolideerd mutatieoverzicht van het eigen vermogen

(in EUR 1.000)

	Toekomend aan de aandeelhouders				Minderheids	Totaal
	Geplaatst kapitaal	Agio reserve	Ingehouden winst	Overige reserves	aandeel houders	
Stand per 1 januari 2017	84.511	362.811	3.438.838	-62.930	36.357	3.859.587
Totaalresultaat	-	-	117.333	-7.181	2.846	112.998
Uitbetaling van dividend	-	-	-148.439	-	-222	-148.661
Stand per 30 juni 2017	84.511	362.811	3.407.732	-70.111	38.981	3.823.924
Totaalresultaat	-	-	162.370	-11.101	2.991	154.260
Overige	-	-	-33	33	-	-
Stand per 31 december 2017	84.511	362.811	3.570.069	-81.179	41.972	3.978.184
Aanpassing IFRS 9	-	-	-281	-	-	-281
Stand per 1 januari 2018	84.511	362.811	3.569.788	-81.179	41.972	3.977.903
Totaalresultaat	-	-	114.965	8.771	2.837	126.573
Uitbetaling van dividend	-	-	-150.256	-	-222	-150.478
Overige	-	-	-	-805	-	-805
Stand per 30 juni 2018	84.511	362.811	3.534.497	-73.213	44.587	3.953.193

	dividend over 2017, betaald in 2018	dividend over 2016, betaald in 2017
Dividend toekomend aan aandeelhouders (x EUR 1)	150.256.000	148.439.000
Aantal uitstaande aandelen rechthebbende op dividend	186.147	186.147
Dividend per aandeel (x EUR 1)	807	797

Tijdens de Algemene Vergadering van Aandeelhouders op 17 april 2018 is het dividend vastgesteld en op 7 mei 2018 is een bruto dividend uitgekeerd van in totaal 150,3 miljoen euro oftewel 807 euro per aandeel.

Geconsolideerd kasstroomoverzicht over de eerste helft van 2018

(in EUR 1.000)

	HJ 2018	HJ 2017
Resultaat	117.802	120.179
Winstbelasting	29.514	32.482
Resultaat geassocieerde deelnemingen en joint ventures	-41.106	-26.314
Financiële baten en -lasten	43.824	39.609
	32.232	45.777
Exploitatieresultaat	150.034	165.956
Aanpassingen voor:		
Afschrijvingen	135.167	123.116
Bijzondere waardeveranderingen	-	-10
Waardeveranderingen vastgoedbeleggingen	-44.027	-23.797
Overige niet kas mutaties overige vorderingen en verplichtingen	5.798	2.020
Resultaat uit verkoop materiële vaste activa	-55	-44
Mutatie overige voorzieningen en personeelsbeloningen	1.719	-432
	98.602	100.853
Exploitatieresultaat na aanpassingen	248.636	266.809
Veranderingen in werkkapitaal	172.149	-22.176
Kasstroom uit bedrijfsoperaties	420.785	244.633
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Betaalde winstbelasting	-38.216	-51.839
Betaalde interest	-41.735	-40.305
Ontvangen interest	743	916
RPS ontvangsten	17.910	-
Ontvangen dividend	44.275	22.991
Kasstroom uit operationele activiteiten	403.762	176.396
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investerings in immateriële activa	-10.076	-12.822
Investerings in materiële vaste activa	-201.331	-194.121
Ontvangen uit desinvesteringen vastgoed	55	44
Kapitaaluitbreiding in/ storting van geassocieerde deelnemingen	905	645
Ontvangsten uit intrekken performance share BACH	12.360	-
Ontvangen aflossing leningen	67	91
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	-198.020	-206.163
Vrije kasstroom	205.742	-29.767

(in EUR 1.000)	HJ 2018	HJ 2017
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Ontvangen uit opgenomen leningen	-	118.845
Betaalde aflossingen op leningen	-34.500	-4.727
Afwikkeling van derivaten	2.167	-4.815
Betaald dividend	-150.478	-148.661
Betaalde aflossingstermijnen financiële leaseverplichting	-3.237	-616
Ontvangen op overige langlopende verplichtingen	-28	-32
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	-186.076	-40.006
Nettokasstroom	19.666	-69.773
Stand liquide middelen bij aanvang boekjaar	170.371	250.767
Nettokasstroom	19.666	-69.773
Koers- en omrekeningsverschillen	-1.176	-73
Stand liquide middelen	188.861	180.921
Liquide middelen voortgezette activiteiten	188.861	176.343
Liquide middelen aangehouden voor verkoop	-	4.578
	188.861	180.921

Toelichtingen bij de verkorte geconsolideerde halfjaarrekening

Algemene informatie

Royal Schiphol Group N.V. is een naamloze (structuur) vennootschap, statutair gevestigd te Schiphol, gemeente Haarlemmermeer. De vennootschap is ingeschreven op het adres Evert van de Beekstraat 202, 1118 CP te Schiphol, Nederland. Royal Schiphol Group N.V. voert als handelsnamen Schiphol Group, Luchthaven Schiphol en Royal Schiphol Group N.V.

Royal Schiphol Group is een luchthavenonderneming met Amsterdam Airport Schiphol als belangrijkste luchthaven. De luchthavens van de groep creëren waarde voor de samenleving en de economie. In haar handelen staan de volgende kernwaarden centraal: betrouwbaar, efficiënt, gastvrij, inspirerend en duurzaam.

De missie van Schiphol Group is Connecting the Netherlands; Nederland optimaal verbinden met de rest van de wereld en zo een bijdrage leveren aan de welvaart en het welzijn in Nederland en daarbuiten; connecting to compete and to complete. De ambitie van Schiphol Group is om de luchthaven Schiphol te ontwikkelen tot Europe's Preferred Airport, de voorkeursluchthaven voor reizigers, airlines en logistieke dienstverleners. Wij willen hen optimaal bedienen met een goed gepositioneerde luchthaven en moderne faciliteiten.

Grondslagen voor consolidatie, waardering en resultaatbepaling

Deze verkorte geconsolideerde halfjaarrekening (hierna 'halfjaarrekening') is opgesteld in overeenstemming met IAS 34 Tussentijdse Financiële Verslaggeving en is niet door de accountant gecontroleerd, wel beoordeeld. Deze halfjaarrekening moet worden gelezen in samenhang met de jaarrekening van Schiphol Group over het boekjaar geëindigd op 31 december 2017.

Voor een uitgebreide uiteenzetting van de in deze halfjaarrekening gehanteerde grondslagen voor consolidatie, waardering, resultaatbepaling, veronderstellingen en schattingen wordt verwezen naar de jaarrekening van Schiphol Group over 2017. Deze grondslagen zijn in overeenstemming met IFRS en worden consistent toegepast op alle informatie die in deze halfjaarrekening wordt gepresenteerd.

In het halfjaarbericht is een vrijwillige wijziging in de grondslagen doorgevoerd met betrekking tot de presentatie van omzetgerelateerde kortingen. De verstrekte kortingen zijn nu gepresenteerd onder de netto-omzet in plaats van onder de kosten uitbesteed werk en andere externe kosten. Deze presentatie geeft hiermee een beter inzicht in de gerealiseerde netto-omzet. Deze aanpassing heeft geen effect op het resultaat of het vermogen. De vergelijkende cijfers zijn voor het inzicht eveneens aangepast.

De winstbelasting in de verkorte geconsolideerde halfjaarrekening is gebaseerd op het verwachte gemiddelde belastingpercentage voor 2018 en is gecorrigeerd voor onbelaste en niet-afrekbare posten in lijn met vorig jaar.

Nieuwe standaarden en wijzigingen in standaarden die verplicht zijn met ingang van 2018 of later

Schiphol Group past met ingang van 1 januari 2018 twee nieuwe richtlijnen toe, te weten IFRS 9 Financiële instrumenten en IFRS 15 Omzetverantwoording klantcontracten.

IFRS 9

IFRS 9 Financiële instrumenten vervangt IAS 39 Financial Instruments Measurements & Recognition en bevat nieuwe richtlijnen met betrekking tot de classificatie, waardering, impairment en hedge accounting van financiële instrumenten. De classificatie wordt gerelateerd aan het business model en de kasstroomkenmerken van het instrument en bevat drie hoofdcategorieën voor de classificatie van financiële activa: gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in niet-gerealiseerde resultaten en tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst of het verlies. De bestaande vereisten in IAS 39 voor de classificatie van financiële verplichtingen zijn grotendeels onveranderd gebleven in IFRS 9. Voorts bevat IFRS 9 een nieuw impairment model waarbij wordt uitgegaan van verwachte kredietverliezen in plaats van opgetreden kredietverliezen. Dit zal leiden tot het eerder verantwoord van kredietverliezen bij financiële activa.

Classificatie en waardering

In onderstaande tabel wordt uiteengezet welke wijzigingen optreden in de classificatie en waardering van financiële instrumenten. De wijziging in de waardering (weergegeven is de boekwaarde per 1 januari 2018) kan in zijn geheel worden toegerekend aan additioneel in aanmerking genomen te verwachten kredietverliezen, zoals besproken in de navolgende paragraaf.

(in EUR 1.000)	Classificatie onder IAS 39	Classificatie onder IFRS 9	Boekwaarde onder IAS 39	Boekwaarde onder IFRS 9
Leningen ¹	Overige financiële verplichtingen	Geamortiseerde kostprijs	2.064.874	2.064.874
Leningen ²	Financieel passief, aangemerkt als tegen reële waarde, mutaties in de W&V	Financieel passief, aangemerkt als tegen reële waarde, mutaties in de W&V	44.973	44.973
Schulden aan leveranciers ¹	Overige financiële verplichtingen	Geamortiseerde kostprijs	120.809	120.809
Te betalen interest ¹	Overige financiële verplichtingen	Geamortiseerde kostprijs	32.191	32.191
Passiva			2.262.847	2.262.847
Vorderingen op deelnemingen, BACH RPS ³	Aangehouden tot einde looptijd	Geamortiseerde kostprijs	-53.436	-53.418
Vorderingen op deelnemingen, dividend BACH RPS ³	Leningen en vorderingen	Geamortiseerde kostprijs	-22.449	-22.449
Performance shares BACH ⁴	Reële waarde, mutaties in de W&V	Reële waarde, mutaties in de W&V	-12.169	-12.169
Leningen deelnemingen ³	Aangehouden tot einde looptijd	Geamortiseerde kostprijs	-8.767	-8.767
Leningen externe bedrijven ³	Aangehouden tot einde looptijd	Geamortiseerde kostprijs	-607	-607
Derivaten vorderingen ⁵	Reële waarde, hedge instrument	Reële waarde, hedge instrument	-20.022	-20.022
Debiteuren ⁶	Leningen en vorderingen	Geamortiseerde kostprijs	-92.071	-91.792

(in EUR 1.000)	Classificatie onder IAS 39	Classificatie onder IFRS 9	Boekwaarde onder IAS 39	Boekwaarde onder IFRS 9
Liquide middelen en deposito's ⁶	Leningen en vorderingen	Geamortiseerde kostprijs	-360.371	-360.290
Activa			-569.892	-569.514
Totaal			1.692.955	1.693.333

- 1) De verplichtingen die onder IAS 39 werden geclassificeerd als 'overige financiële verplichtingen' worden onder IFRS 9 gepresenteerd als 'financiële verplichting tegen geamortiseerde kostprijs'. Onder IFRS 9 geschiedt de initiële waardering tegen de reële waarde verminderd met toerekenbare transactiekosten. Vervolgens worden de leningen gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Dit is ongewijzigd ten opzichte van IAS 39.
- 2) Eén financiële verplichting werd onder IAS 39 al aangemerkt als gewaardeerd tegen reële waarde met mutaties door de winst- en verliesrekening. Ook dit blijft onder IFRS 9 onveranderd. Hiermee wordt een inconsistentie voorkomen in de verwerking van mutaties in de waarde van een winstdelende lening enerzijds en de gerelateerde vastgoedportefeuille anderzijds.
- 3) Vorderingen en leningen op deelnemingen werden onder IAS 39 geclassificeerd als financiële activa aan te houden tot einde looptijd. Onder IFRS 9 worden deze financiële activa aangemerkt als een financieel actief tegen geamortiseerde kostprijs. Voor deze activa geldt namelijk als doelstelling het incasseren van contractuele aflossing en rente. Onder IFRS 9 geschiedt de initiële waardering tegen de reële waarde verminderd met toerekenbare transactiekosten. Vervolgens worden de vordering en leningen op deelnemingen gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Dit is ongewijzigd ten opzichte van IAS 39.
- 4) Waardering vindt plaats tegen reële waarde waarbij mutaties in de W&V worden verwerkt.
- 5) Schiphol Group houdt uitsluitend derivaten omwille van de afdekking van valuta- en renterisico's. Evenals onder IAS 39 worden deze derivaten gewaardeerd tegen reële waarde en mutaties worden verwerkt in de reserve afdekkingstransacties die onderdeel is van het eigen vermogen.
- 6) Debiteuren, liquide middelen, deposito's en overige vorderingen werden onder IAS 39 geclassificeerd als leningen en vorderingen, onder IFRS 9 als financiële activa tegen geamortiseerde kostprijs. Voor deze activa geldt namelijk als doelstelling het incasseren van contractuele aflossing en (eventueel) rente. In de waarderingsmethodiek van deze activa treedt met de implementatie van IFRS 9 geen wijziging op.

Kredietverliezen

IFRS 9 vervangt het 'opgetreden kredietverliezen'-model in IAS 39 met een 'verwachte kredietverliezen'-model. Dit nieuwe model is van toepassing op financiële activa gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs bestaande uit vorderingen en leningen op deelnemingen, debiteuren, liquide middelen en deposito's.

Vorderingen en leningen op deelnemingen, liquide middelen en deposito's

Onder IFRS 9 waardeert Schiphol Group de verwachte kredietverliezen op vorderingen en leningen aan deelnemingen, liquide middelen en deposito's op basis van mogelijke situaties en ontwikkelingen die er binnen een termijn van 12 maanden toe kunnen leiden dat de tegenpartij in gebreke blijft. Indien zich echter een belangrijke verandering heeft voorgedaan in het kredietrisico worden de verwachte kredietverliezen gebaseerd op mogelijke situaties en ontwikkelingen die er gedurende de verwachte totale levensduur van de vordering toe kunnen leiden dat de deelneming of bank in gebreke blijft. Een belangrijke toename van het risico wordt verondersteld indien de termijn voor betaling van aflossing en/of rente met meer dan 30 dagen werd overschreden. De debiteur blijft in gebreke bij een overschrijding van meer dan 90 dagen. Voor de vaststelling (twee maal per jaar) of het kredietrisico inderdaad belangrijk is toegenomen en voor waardering van de verwachte kredietverliezen wordt gebruik gemaakt van relevante informatie die met redelijke kosten en inspanning beschikbaar is. Dit omvat zowel kwantitatieve als kwalitatieve informatie als historische en toekomstgerichte informatie.

De wijziging in de per financieel actief per 1 januari 2018 in aanmerking genomen kredietverliezen is in de volgende tabel nader uiteengezet.

	Boekwaarde onder IAS 39	Boekwaarde onder IFRS 9
BACH Redeemable preference shares	53.436	53.418
BACH Dividend op Redeemable preference shares	22.449	22.449
Vorderingen op deelnemingen¹	75.885	75.867
Leningen externe bedrijven²	607	607
Leningen deelnemingen²	8.767	8.767
Liquide middelen en deposito's³	360.371	360.290

- 1) Voor bepaling van het te verwachten kredietverlies op de Redeemable Preference Shares (RPS) is aansluiting gezocht bij het door BACH uitgegeven schuld papier en het te verwachten kredietverlies dat onder de creditrating van dit schuld papier wordt opgegeven. Rekening houdend met afwijkingen in looptijd en risicoprofiel is hiervan het te verwachten kredietverlies van de RPS afgeleid. De vordering uit hoofde van dividend op de RPS is volledig ontvangen in de maand juni 2018. Mede om die reden is voor deze vordering per 1 januari 2018 geen verwacht kredietverlies in aanmerking genomen.
- 2) Voor vier van de vijf leningen externe bedrijven en leningen deelnemingen is het kredietverlies, op basis van de ons met redelijke kosten en inspanning ter beschikking staande informatie, ingeschat op nihil. Voor één van deze leningen was per 31 december 2017 sprake van een verhoogd kredietrisico, waarmee echter in de waardering van deze lening per die datum al op toereikende wijze rekening werd gehouden.
- 3) De financiële instellingen waar Schiphol Group mee werkt hebben een hoge kredietwaardigheid (minimaal een S&P credit rating in de A-categorie). Het te verwachten kredietverlies is voor wat betreft de deposito's bepaald uitgaande van de kans op in gebreke blijven volgens de credit default curves die voor deze banken beschikbaar zijn. Gegeven de directe opvraagbaarheid van de liquide middelen bij deze banken wordt daarvan het te verwachten kredietverlies ingeschat op nihil.

Debiteuren

Schiphol Group kiest er onder IFRS 9 voor zich in de waardering van verwachte kredietverliezen op debiteuren direct te baseren op alle mogelijke situaties en ontwikkelingen die er gedurende de verwachte totale levensduur van de vordering toe kunnen leiden dat de debiteur in gebreke blijft. Hierbij wordt primair gebruik gemaakt van een voorzieningenmatrix gebaseerd op historische ervaringscijfers in relatie tot kredietverliezen per business area. Aanvullend wordt de waardering van de kredietverliezen gebaseerd op informatie die met redelijke kosten en inspanning beschikbaar is, over actuele ontwikkelingen en verwachtingen ten aanzien van de markt en belangrijke handelsrelaties. Vorderingen op debiteuren die failliet zijn of surseance van betaling hebben aangevraagd worden voor 100 procent voorzien, evenals vorderingen die ouder zijn dan 1 jaar. Beoordeling van de verwachte kredietverliezen per 1 januari 2018 aan de hand van vorenstaande methodiek heeft een verhoging van de voorziening per die datum tot gevolg gehad van 0,3 miljoen euro.

	Gewogen gemiddeld kredietverlies	Bruto boekwaarde	Verwacht kredietverlies	Netto boekwaarde
Huidig, niet vervallen	0,5%	73.128	355	72.773
1-30 dagen na vervaldatum	0,8%	13.075	103	12.972
31-60 dagen na vervaldatum	7,4%	3.773	278	3.495
61-90 dagen na vervaldatum	9,9%	1.935	192	1.743
91-180 dagen na vervaldatum	20,6%	742	153	589
181-365 dagen na vervaldatum	66,6%	659	439	220
Meer dan 365 dagen na vervaldatum	100,0%	1.360	1.360	-

	Gewogen gemiddeld kredietverlies	Bruto boekwaarde	Verwacht kredietverlies	Netto boekwaarde
Faillissementen en surseance van betaling	100,0%	1.869	1.869	-
	4,9%	96.541	4.749	91.792

Het financiële effect (bate of last) van de periodieke inschatting van de te verwachten kredietverliezen op financiële activa wordt, gegeven de immateriële omvang, niet op een afzonderlijke regel getoond in de geconsolideerde winst- en verliesrekening, maar als onderdeel van de regel Afschrijvingen, amortisatie en bijzondere waardeveranderingen. In de toelichting op deze kostenpost wordt het aandeel van de financiële activa hierin wel afzonderlijk getoond.

Hedge accounting

Schiphol Group kiest ervoor de nieuwe hedge voorschriften van IFRS 9 toe te passen. De huidige hedge accounting relaties hebben als doel 100 procent van het valutarisico op een uitstaande vordering in Australische dollars en een opgenomen lening in Japanse yen af te dekken. Dit past binnen het beleid voor financieel risicobeheer. De hedge relaties voldoen aan de vereisten van IFRS 9 voor hedge accounting. De omrekeningsverschillen op de afgedekte financiële instrumenten en mutaties in de reële waarde van de afdekkingsinstrumenten worden initieel verwerkt in de reserve afdekkingstransacties en beide worden overgeheveld naar de winst- en verliesrekening bij afwikkeling van de hedge accounting relatie. Forward points worden lineair over de termijn van de afdekkingsrelatie verantwoord in de winst- en verliesrekening als afdekkingskosten en, tot afwikkeling van de hedge accounting relatie, opgenomen in een afzonderlijke component binnen de overige reserves. Vorenstaande is in overeenstemming met de wijze waarop hedge accounting tot en met 31 december 2017 werd toegepast, met uitzondering van verantwoording van de gecumuleerde afdekkingskosten in een afzonderlijke component binnen de overige reserves.

Transitie

Schiphol Group maakt gebruik van de mogelijkheid de vergelijkende cijfers niet aan te passen voor de effecten van IFRS 9 op classificatie, waardering en impairment van financiële activa en passiva. Ook uit hoofde van hedge accounting heeft IFRS 9 geen wijzigingen in die vergelijkende cijfers tot gevolg, anders dan de afzonderlijke component binnen de overige reserves voor de gecumuleerde afdekkingskosten welke voorheen werden verantwoord als onderdeel van de reserve afdekkingstransacties. Er is per 1 januari 2018 sprake van geringe wijzigingen in de boekwaarde van financiële assets die volledig het gevolg zijn van additioneel in aanmerking genomen te verwachten kredietverliezen. Deze wijzigingen zijn verwerkt in de ingehouden winst per die datum. De vergelijkende cijfers zoals gepresenteerd voor 2017 zijn derhalve in overeenstemming met IAS 39 en niet per definitie ook met IFRS 9.

IFRS 15

IFRS 15, Omzetverantwoording klantcontracten vervangt per 1 januari 2018 de huidige standaarden IAS 11 'Construction Contracts', IAS 18 'Revenue Recognition' en gerelateerde interpretaties. Het basisprincipe van IFRS 15 is dat een onderneming opbrengsten moet verantwoorden op het moment dat de afnemer controle verkrijgt over de geleverde goederen of diensten. Bepaling van het moment waarop de controle overgaat van Schiphol Group naar de afnemer vereist een inschatting door het management. Het merendeel van de opbrengsten van Schiphol Group betreft omzet uit het verrichten van diensten. In een uitgebreide analyse van de materiële omzetstromen is vastgesteld dat IFRS 15 geen wijzigingen met zich meebrengt in de manier waarop onder de voormalige richtlijnen tot en met 2017 omzet werd verantwoord. In het algemeen gebeurt

dit naar rato van de mate waarin de afnemer de dienst heeft genoten. IFRS 15 heeft derhalve geen impact op het resultaat en het vermogen. De standaard wordt met ingang van 1 januari 2018 retrospectief toegepast. De vergelijkende cijfers zijn derhalve in overeenstemming met zowel de oude standaarden als met IFRS 15.

Naast IFRS 9 en IFRS 15 bestaat een aantal andere standaarden die met ingang van 1 januari 2018 van toepassing zijn:

- IFRS 2, Classificatie en waardering van 'op aandelen gebaseerde betalingen', wijzigingen (goedgekeurd door de Europese Unie op 26 februari 2018).
- IFRIC 22, Transacties in vreemde valuta en vooruitbetalingen (goedgekeurd door de Europese Unie op 28 maart 2018).
- Wijzigingen in het kader van het Annual improvements project 2014-2016 (goedgekeurd door de Europese Unie op 7 februari 2018).

Voor deze standaarden is vastgesteld dat zij geen effect hebben op de financiële verslaggeving van Schiphol Group.

Schiphol Group heeft geen nieuwe standaarden, wijzigingen van bestaande standaarden of interpretaties vrijwillig vervroegd toegepast die pas met ingang van het boekjaar 2019 of later verplicht zijn. Schiphol Group onderzoekt momenteel de consequenties van nieuwe standaarden, interpretaties en wijzigingen van bestaande standaarden, waarvan toepassing verplicht is met ingang van de jaarrekening over 2019 of later. De voornaamste wijziging betreft IFRS 16 Leases, die standaard met ingang van 1 januari 2019 moet worden toegepast. Op dit moment is de inschatting dat de implementatie van IFRS 16 geen materieel effect heeft voor wat betreft het opnemen van activa en passiva. Naar verwachting zal er ook geen significant effect zijn op de winst- en verliesrekening.

Management van financiële risico's en financiële instrumenten

Door de aard van de activiteiten heeft Schiphol Group te maken met een verscheidenheid aan financiële risico's onder meer in de vorm van marktrisico, tegenpartijrisico, liquiditeitsrisico en belastingrisico's. Deze halfjaarrekening moet worden gelezen in samenhang met de jaarrekening van Schiphol Group over 2017 waarin een uitgebreide beschrijving is opgenomen van deze risico's. Er zijn geen significante wijzigingen in de financiële risico's en overige omstandigheden die, anders dan beschreven, een effect hebben op de waardering van de vorderingen en verplichtingen.

Reële waarde financiële instrumenten

(in EUR 1.000)	Boekwaarde		Level	Reële waarde	
	30 juni 2018	31 december 2017 ¹		30 juni 2018	31 december 2017
Leningen ²	2.038.931	2.064.874	2	2.290.208	2.337.953
Leningen ³	48.648	44.973	3	48.648	44.973
Schulden aan leveranciers ²	117.790	120.809	nvt	117.790	120.809
Te betalen interest ²	28.214	32.191	nvt	28.214	32.191
Passiva	2.233.583	2.262.847		2.484.860	2.535.926

(in EUR 1.000)	Boekwaarde		Level	Reële waarde	
	30 juni 2018	31 december 2017 ¹		30 juni 2018	31 december 2017
Vorderingen op deelnemingen ²	-60.440	-75.867	2	-63.027	-79.750
Performance shares BACH ⁴	-	-12.169	2	-	-12.169
Leningen externe bedrijven ²	-579	-607	2	-579	-607
Leningen deelnemingen ²	-8.689	-8.767	2	-8.689	-8.767
Derivaten vorderingen ⁵	-34.166	-20.022	2	-34.166	-20.022
Debiteuren ²	-85.259	-91.792	nvt	-85.259	-91.792
Liquide middelen en deposito's ²	-188.861	-360.290	nvt	-188.877	-360.371
Activa	-377.994	-569.514		-380.597	-573.478
Totaal	1.855.589	1.693.333		2.104.263	1.962.448

- 1) Dit betreffen de cijfers op basis van IFRS 9
- 2) Geamortiseerde kostprijs
- 3) Aangemerkt als tegen reële waarde, mutaties in de winst- en verliesrekening
- 4) Reële waarde, mutaties in de winst- en verliesrekening
- 5) Reële waarde, afdekkingsinstrument

Er hebben zich geen verschuivingen voorgedaan tussen de verschillende niveau's van waardering tegen reële waarde. De level 2 reële waarde voor leningen en vorderingen op deelnemingen wordt geschat door de toekomstige contractuele kasstromen omgerekend naar euro te verdisconteren tegen de op dat moment gangbare markttrente die voor de geldnemer en voor vergelijkbare financiële instrumenten van toepassing is. Eén lening wordt in de balans gewaardeerd tegen reële waarde (level 3). Hiermee wordt een inconsistentie voorkomen in de verwerking van mutaties in de waarde van de lening enerzijds en de gerelateerde vastgoedportefeuille anderzijds. De reële waarde wordt gebaseerd op de taxatierapporten van het betreffende vastgoed. Voorts worden de derivaten gewaardeerd tegen reële waarde (level 2). Hier is de reële waarde gebaseerd op genoteerde prijzen voor soortgelijke activa en verplichtingen in actieve markten of gegevens die gebaseerd zijn of ondersteund worden door waarneembare marktgegevens. Deze waardering wordt iedere rapportage periode geactualiseerd. Met betrekking tot debiteuren, liquide middelen, schulden aan leveranciers en te betalen interest tenslotte wordt verondersteld dat de boekwaarde de reële waarde benadert.

Reële waarde vastgoedbeleggingen

Vastgoedbeleggingen worden gewaardeerd tegen reële waarde. Alle objecten worden minimaal twee keer per jaar getaxeerd door onafhankelijke externe taxateurs. De reële waarde waartegen vastgoedbeleggingen in de balans worden gepresenteerd houdt rekening met verstrekte huurincentives. De tot vastgoedbeleggingen behorende gronden worden eveneens gewaardeerd op reële waarde. Dit wordt gedaan op basis van interne taxaties alsmede op basis van taxaties van onafhankelijke externe taxateurs, waarbij ieder jaar een ander gedeelte van onze totale grondposities door onafhankelijke externe taxateurs gewaardeerd worden. De vastgoedbeleggingen classificeren als level 3 waarderingen.

De waardering van de vastgoedobjecten (voornamelijk kantoren en logistieke gebouwen) vindt plaats op basis van de Discounted Cash Flow (DCF-) methode, in combinatie met een berekening op basis van huurwaardekapitalisatie. De gehanteerde rendementen die bij de waarderingen worden gebruikt, zijn

specifiek voor type vastgoed, locatie, staat van onderhoud en de verhuurbaarheid van een object. De basis voor de bepaling van de rendementen wordt gevormd door vergelijkbare transacties, aangevuld met markt- en objectspecifieke kennis. De reële waarde van de als vastgoedbelegging aangemerkte grondposities vindt plaats op basis van de DCF-methode, gecombineerd met residuele grondwaardeberekeningen.

Informatie over seizoensinvloeden

De exploitatie van luchthavens is onderhevig aan seizoensinvloeden. De in deze halfjaarrekening voor de eerste zes maanden van 2018 opgenomen baten en lasten zijn gerelateerd aan circa 49% (eerste zes maanden van 2017: 49%) van de verwachte vliegtuigbewegingen op jaarbasis en circa 49% (eerste zes maanden van 2017: 49%) van de verwachte passagiersbewegingen op jaarbasis.

Overige informatie

De ACM is in 2013 een onderzoek gestart naar aanleiding van het 'shared vision' traject dat Schiphol met KLM en de Nederlandse overheid doorlopen heeft. De uitkomst van het onderzoek is dat geen gedragingen hebben plaatsgevonden die een overtreding van de mededingsregels betekenen. Om toekomstige mededingingsrisico's weg te nemen, hebben Schiphol en KLM gezamenlijk toezeggingen gedaan aan de ACM. Deze toezeggingen gelden voor 5 jaar en zijn in het voorjaar van 2018 door de ACM bindend verklaard.

Overige toelichtingen

Segmentatie overzicht

HJ 2018 (in EUR 1.000)	Aviation	Consumer Products & Services	Real Estate	Alliances & Participations	Totaal
Havengelden	387.774	-	-	32.647	420.421
Concessies	7.508	86.269	484	4.244	98.505
Verhuringen	-	8.767	84.746	2.118	95.631
Autoparkeergelden	-	48.979	2.310	9.675	60.964
Overige activiteiten	16.372	14.474	1.430	46.052	78.328
Totale omzet	411.654	158.489	88.970	94.736	753.849
Intercompany omzet	-1.016	-703	-12.317	-25.884	-39.920
Netto-omzet	410.638	157.786	76.653	68.852	713.929
Overige opbrengsten en resultaten uit vastgoed	-	-	44.027	-	44.027
Exploitatieresultaat	-31.915	98.686	75.520	7.743	150.034
Totaal activa	2.693.619	437.381	2.188.465	1.310.710	6.630.175

HJ 2017 (in EUR 1.000)	Aviation	Consumer Products & Services	Real Estate	Alliances & Participations	Totaal
Havengelden	368.338	-	-	30.232	398.570
Concessies	7.519	82.661	573	3.774	94.526
Verhuringen	-	8.268	86.468	2.486	97.222
Autoparkeergelden	-	50.044	2.321	9.275	61.640
Overige activiteiten	12.520	13.493	18.214	43.067	87.294
Totale omzet	388.377	154.466	107.576	88.834	739.253
Intercompany omzet	-763	-577	-16.223	-22.982	-40.545
Netto-omzet	387.614	153.889	91.353	65.852	698.708
Overige opbrengsten en resultaten uit vastgoed	-	-	23.797	-	23.797
Exploitatieresultaat	-16.712	101.701	64.349	16.618	165.956
Totaal activa	2.591.622	389.167	2.228.041	1.268.706	6.477.536

Aviation (in EUR 1.000)	Aviation		Security		Totaal	
	HJ 2018	HJ 2017	HJ 2018	HJ 2017	HJ 2018	HJ 2017
Havengelden	238.946	231.686	148.828	136.652	387.774	368.338
Concessies	7.508	7.519	-	-	7.508	7.519
Overige activiteiten	13.466	12.147	2.906	373	16.372	12.520
Totale omzet	259.920	251.352	151.734	137.025	411.654	388.377
Intercompany omzet	-600	-441	-416	-322	-1.016	-763
Netto-omzet	259.320	250.911	151.318	136.703	410.638	387.614
Exploitatieresultaat	-16.445	-3.289	-15.470	-13.423	-31.915	-16.712
Totaal activa	2.340.794	2.223.936	352.825	367.686	2.693.619	2.591.622

Consumer Products & Services (in EUR 1.000)	Concessies		Parkeren		Overige		Totaal	
	HJ 2018	HJ 2017	HJ 2018	HJ 2017	HJ 2018	HJ 2017	HJ 2018	HJ 2017
Concessies	83.184	79.891	3.085	2.770	-	-	86.269	82.661
Verhuringen	8.503	8.058	264	210	-	-	8.767	8.268
Autoparkeergelden	-	-	48.979	50.044	-	-	48.979	50.044
Overige activiteiten	-778	-365	692	897	14.560	12.961	14.474	13.493
Totale omzet	90.909	87.584	53.020	53.921	14.560	12.961	158.489	154.466
Intercompany omzet	-46	-21	-600	-515	-57	-41	-703	-577
Netto-omzet	90.863	87.563	52.420	53.406	14.503	12.920	157.786	153.889
Exploitatieresultaat	68.594	66.763	25.652	30.408	4.440	4.530	98.686	101.701
Totaal activa	190.593	183.608	228.731	188.199	18.058	17.360	437.381	389.167

Real Estate

(in EUR 1.000)

	Totaal	
	HJ 2018	HJ 2017
Concessies	484	573
Verhuringen	84.746	86.468
Autoparkeergelden	2.310	2.321
Overige activiteiten	1.430	18.214
Totale omzet	88.970	107.576
Intercompany omzet	-12.317	-16.223
Netto-omzet	76.653	91.353
Overige opbrengsten en resultaten uit vastgoed	44.027	23.797
Exploitatieresultaat	75.520	64.349
Totaal activa	2.188.465	2.228.041

Alliances & Participations

(in EUR 1.000)

	Buitenlandse		Binnenlandse		Overige		Totaal	
	luchthavens		luchthavens		dochters			
	HJ 2018	HJ 2017	HJ 2018	HJ 2017	HJ 2018	HJ 2017	HJ 2018	HJ 2017
Havengelden	-	-	32.647	30.232	-	-	32.647	30.232
Concessies	-	-	4.244	3.774	-	-	4.244	3.774
Verhuringen	-	-	2.118	2.486	-	-	2.118	2.486
Autoparkeergelden	-	-	9.675	9.275	-	-	9.675	9.275
Overige activiteiten	4.795	5.251	2.992	2.632	38.265 ¹	35.184	46.052	43.067
Totale omzet	4.795	5.251	51.676	48.399	38.265	35.184	94.736	88.834
Intercompany omzet	-2	-1	-563	-817	-25.319	-22.164	-25.884	-22.982
Netto-omzet	4.793	5.250	51.113	47.582	12.946	13.020	68.852	65.852
Exploitatieresultaat	2.996	3.710	4.956	8.310	-209	4.598	7.743	16.618
Totaal activa	977.998	979.740	274.987	230.381	57.725	58.585	1.310.710	1.268.706

1) De omzet uit de overige activiteiten bevatten voornamelijk opbrengsten Utilities (levering gas, water en elektriciteit) en telecomdiensten.

Activa ten behoeve van operationele activiteiten

(in EUR 1.000)	Banen, rijbanen en platformen	Terreinen en wegen	Gebouwen	Installaties	Andere vaste bedrijfs- middelen	Totaal
Boekwaarde per 1 januari 2017	355.574	446.005	1.025.949	840.932	159.786	2.828.246
Mutaties t/m 30 juni 2017						
Opleveringen	43.326	11.544	41.850	38.964	13.132	148.816
Afschrijvingen	-12.640	-7.142	-27.990	-50.159	-17.765	-115.696
Reclassificatie	-	8.965	536	-4.276	4.164	9.389
Activa aangehouden voor verkoop	-	-16	222	59	302	567
Totaal mutaties	30.686	13.351	14.618	-15.412	-167	43.076
Boekwaarde per 30 juni 2017	386.260	459.356	1.040.567	825.520	159.619	2.871.322
Mutaties 1 juli t/m 31 december 2017						
Opleveringen	11.210	25.692	27.670	29.119	25.519	119.210
Afschrijvingen	-14.581	-6.000	-30.599	-53.834	-19.635	-124.649
Desinvesteringen	-101	-594	-3.913	-1.659	-403	-6.670
Reclassificaties	4	617	963	17	602	2.203
Activa aangehouden voor verkoop	-	3.513	-222	-59	-301	2.931
Totaal mutaties	-3.468	23.228	-6.101	-26.416	5.782	-6.975
Boekwaarde per 31 december 2017	382.792	482.584	1.034.466	799.104	165.401	2.864.347
Mutaties t/m 30 juni 2018						
Opleveringen	9.943	16.050	19.649	41.125	8.779	95.546
Afschrijvingen	-14.536	-7.664	-30.837	-55.334	-18.569	-126.940
Desinvesteringen	-	-	-	-31	-8	-39
Reclassificatie	-531	4.288	1.885	-	-	5.642
Totaal mutaties	-5.124	12.674	-9.303	-14.240	-9.798	-25.791
Boekwaarde per 30 juni 2018	377.668	495.258	1.025.163	784.864	155.603	2.838.556

Activa in aanbouw of ontwikkeling

(in EUR 1.000)

Activa in aanbouw tbv operationele activiteiten

Boekwaarde 1 januari 2017

244.419

Mutaties t/m 30 juni 2017

Investeringsuitgaven	184.350
Activering van bouwrente	160
Opleveringen	-151.432
Reclassificaties	-2.412
Activa aangehouden voor verkoop	-2.179

Totaal mutaties

28.487

Boekwaarde 30 juni 2017

272.906

Mutaties 1 juli t/m 31 december 2017

Investeringsuitgaven	259.681
Activering van bouwrente	607
Opleveringen	-116.594
Reclassificaties	-320
Overige	1.850

Totaal mutaties

145.224

Boekwaarde 31 december 2017

418.130

Mutaties t/m 30 juni 2018

Investeringsuitgaven	196.384
Activering van bouwrente	1.024
Opleveringen	-95.534

Totaal mutaties

101.874

Boekwaarde per 30 juni 2018

520.004

Vastgoedbeleggingen

(in EUR 1.000)

	Gebouwen	Terreinen	Activa in aanbouw	Totaal
Boekwaarde 1 januari 2017	982.546	387.664	83.272	1.453.482
Specificatie van mutaties t/m 30 juni 2017				
Investeringsuitgaven	-	-	7.421	7.421
Activering van bouwrente	-	-	15	15
Opleveringen	7.506	-	-4.891	2.615
Waardeveranderingen	19.286	-1.439	5.950	23.797
Reclassificaties	125	-2.360	-4.743	-6.978
Activa aangehouden voor verkoop	-	-	2.532	2.532
Totaal mutaties	26.917	-3.799	6.284	29.402
Boekwaarde 30 juni 2017	1.009.463	383.865	89.556	1.482.884
Specificatie van mutaties 1 juli t/m 31 december 2017				
Investeringsuitgaven	-	-	8.770	8.770
Activering van bouwrente	-	-	72	72
Opleveringen	-1.793	332	-1.154	-2.615
Waardeveranderingen	1.961	16.689	30	18.680
Reclassificaties	-510	-	-1.069	-1.580
Activa aangehouden voor verkoop	-	-	-2.532	-2.532
Overige	-	-	65	65
Totaal mutaties	-343	17.020	4.182	20.859
Boekwaarde 31 december 2017	1.009.121	400.886	93.737	1.503.744
Specificatie van mutaties t/m 30 juni 2018				
Investeringsuitgaven	-	-	25.174	25.174
Activering van bouwrente	-	-	128	128
Opleveringen	4.211	220	-4.443	-12
Waardeveranderingen	41.495	2.520	12	44.027
Reclassificaties	3.065	-3.347	-5.360	-5.642
Totaal mutaties	48.771	-607	15.511	63.675
Boekwaarde 30 juni 2018	1.057.892	400.279	109.248	1.567.419

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum.

Schiphol, 31 augustus 2018

Voor de halfjaarrekening 2018:

Directie

drs. D.A. Benschop, President-directeur
drs. A. van den Berg, Chief Commercial Officer
drs. J.T.M. van der Meijs, Chief Financial Officer
drs. B.I. Otto, Chief Operations Officer

Raad van Commissarissen

prof. dr. L.J. Gunning-Schepers, voorzitter
mr. drs. J.G. Wijn, vice-voorzitter
E. Arkwright
S.G. Brummelhuis
C. Clarke
D. Collier
R.J. van de Kraats RA
A.B.M. Olsson

Beoordelingsverklaring

Aan: de Raad van Commissarissen en de directie van Royal Schiphol Group N.V.

Opdracht

Wij hebben de in dit halfjaarbericht op pagina 12 tot en met 33 opgenomen verkorte geconsolideerde halfjaarrekening 2018 van Royal Schiphol Group N.V. te Schiphol bestaande uit het geconsolideerd overzicht financiële positie per 30 juni 2018, de verkorte geconsolideerde winst- en verliesrekening, het geconsolideerd overzicht van het totaalresultaat, het verkort geconsolideerd mutatieoverzicht van het eigen vermogen, het geconsolideerd kasstroomoverzicht over de eerste helft van 2018 en de toelichting, bestaande uit een overzicht van de belangrijkste gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen beoordeeld.

De directie van de vennootschap is verantwoordelijk voor het opstellen en het weergeven van de tussentijdse financiële informatie in overeenstemming met IAS 34 'Tussentijdse Financiële Verslaggeving' zoals aanvaard binnen de Europese Unie. Het is onze verantwoordelijkheid een conclusie te formuleren bij de tussentijdse financiële informatie op basis van onze beoordeling.

Werkzaamheden

Wij hebben onze beoordeling van de tussentijdse financiële informatie verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse Standaard 2410 'Het beoordelen van tussentijdse financiële informatie door de accountant van de entiteit'. Een beoordeling van tussentijdse financiële informatie bestaat uit het inwinnen van inlichtingen, met name bij personen die verantwoordelijk zijn voor financiën en verslaggeving, en het uitvoeren van cijferanalyses en andere beoordelingswerkzaamheden. De reikwijdte van een beoordeling is aanzienlijk geringer dan die van een controle die is uitgevoerd in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden en stelt ons niet in staat zekerheid te verkrijgen dat wij kennis hebben genomen van alle aangelegenheden van materieel belang die bij een controle onderkend zouden worden. Om die reden geven wij geen controleverklaring af.

Conclusie

Op grond van onze beoordeling is ons niets gebleken op basis waarvan wij zouden moeten concluderen dat de verkorte geconsolideerde halfjaarrekening 2018 niet, in alle van materieel belang zijnde opzichten, is opgesteld in overeenstemming met IAS 34 'Tussentijdse Financiële Verslaggeving' zoals aanvaard binnen de Europese Unie.

Amstelveen, 31 augustus 2018

KPMG Accountants N.V.

E. Eeftink RA